

Bijlage 1: Ervaringen met stofzuigrobot.

1. Van: Marina Brokking, Buurtzorg

Opmerkingen die ik heb ontvangen zijn wisselend van aard, hieronder de reacties:

- In Alkmaar is hier onderzoek naar gedaan. Dit heeft geresulteerd in een negatief advies.
- drempels vormen een probleem,
- wie is aansprakelijk als er ongelukken mee gebeuren?'. Niet iedereen ziet en hoort even goed, heup gebroken, moest van jullie dat ding... Misschien een beetje Amerikaans gedacht hoor. :)
- Randjes en langs de plinten worden niet meegenomen
- Hij komt ook niet overal onder
- Rond de poten van de tafels en stoelen bleef een rand waar de stofzuiger niet kwam.
- De aanschaf was door de gemeente en onderhoud was voor de klant.
- Hij maakte geluid wat als irritant werd ervaren.
- Als het overdag gebeurde struikelde ze erover.
- Het was vooral voor oudere mensen niet handig om in huis te hebben.

Medewerker die prive een robotstofzuiger heeft: heel handig als je een vrij lege kamer hebt. Ik zet nl. alles hoog als ik het ding aan zet. En dan werkt het goed. Er bestaan ook die meteen dweilen. Zo'n luxe heb ik helaas niet. En de trap moet je alsnog wel doen. Maar verder prima.

Medewerker Den Haag:

Een zorgverlener in mijn regio en gemeente Den Haag zijn een proef gestart hiermee (Tzorg). Ook draait er een pilot in Amsterdam bij een concu collega organisatie. Men is daar heel enthousiast. Blijkt dat merendeel van de cliënten de stofzuiger willen behouden. Valgevaar blijkt er niet te zijn. Ik heb gevraagd (aantal maanden geleden) om meer gegevens hierover. Heb dit helaas niet mogen ontvangen.

Organisatie in Den Haag deelt later dit jaar de pilot met ons.

Vond net in mijn aantekeningen terug dat Romy van der Pijl uit T zorg Den Haag vertelde over hun pilot met de stofzuigerrobot. Hierbij haar mailadres: Romy.van.der.Pijl@tzorg.nl

Op het web van Tzorg :

Pilot: Robotstofzuigers bij cliënten

Wij maken het graag aangenamer voor onze medewerkers en cliënten. Daarom houden we de laatste technologische innovaties in de gaten die de werk- en thuissituatie kunnen verbeteren. Zo nemen we deel aan een proef van de GGD en de gemeente Amsterdam waarbij twintig cliënten drie maanden lang een robotstofzuiger in huis krijgen. Tijdens de proef wordt er drie keer met de cliënt, mantelzorger en huishulp geëvalueerd. In deze evaluaties bespreken we o.a.:

- De schoonmaakresultaten van de robotstofzuiger
- Het effect van de stofzuiger op de lichamelijke belasting van de huishulp, mantelzorger en cliënt;
- De ervaringen met het aanpassen van de woning, zoals het opbergen van snoeren;
- De invloed van het type woning (meerdere verdiepingen of aparte ruimtes) en de inrichting (vloerbedekking en meubilair);
- In hoeverre de cliënt, mantelzorger of huishulp de stofzuiger op de juiste wijze gebruikt;
- Hoe de implementatie van de robotstofzuiger verloopt en hoe we dat verbeteren;
- Welke tijdsbesparing de stofzuiger oplevert;
- Hoeveel tijd de huishulp nog kwijt is aan het schoonmaken van plekken waar de stofzuiger niet komt;
- Hoeveel tijd de inzet van de stofzuiger kost voor o.a. zorgcoördinatoren, zowel structureel als eenmalig.

De eerste ervaringen

Na een eerste paar gesprekken lijkt het erop dat cliënten de stofzuiger ook tussendoor aanzetten en zo minder afhankelijk zijn van het moment dat hun huishulp komt. Dit geeft een gevoel van vrijheid en zelfstandigheid. Ook de huishulpen lijken meer tijd voor bijvoorbeeld het schoonmaken van de keukenkastjes en koelkast te hebben of extra ruimte te hebben voor signalering en het kijken hoe het met de cliënt gaat.

Mooie resultaten die veelbelovend zijn voor de toekomst. De komende maanden verzamelen we de ervaringen en bekijken we hoe we de gewonnen tijd waardevol voor de cliënt in kunnen zetten. Eind november zullen de uiteindelijke resultaten bekend worden.

2. Samenvatting onderzoek GGD pilot Amsterdam (2021)

Dit onderzoek van de GGD Amsterdam verkent wat robotstofzuigers kunnen bijdragen aan de Wmo-voorziening hulp bij het huishouden (Hbh) te Amsterdam.

In Nederland wordt de robotstofzuiger nog niet ingezet bij Hbh, wel zijn er 4 pilots uitgevoerd met robotstofzuigers bij Hbh-cliënten of een vergelijkbare doelgroep, maar die geven onvoldoende informatie om de onderzoeksvraag te beantwoorden. Om die reden hebben de GGD Amsterdam en de gemeente Amsterdam besloten om een pilot op te zetten waarbij 20 Hbh-cliënten een robotstofzuiger krijgen.

Toegevoegde waarde

Uit het onderzoek blijkt dat robotstofzuigers een toegevoegde waarde hebben voor veel Hbh-cliënten en hulpverleners mits cliënten en hulpverleners tijdens de ingebruikname en in het begin goed geïnformeerd en begeleid worden en mits hulpverleners makkelijk oplossingen verzinnen voor een andere schoonmaakroute. Uit de gesprekken komt dat veel cliënten hem zelf gaan gebruiken, in de Amsterdamse pilot gemiddeld 2 keer per week. De meeste deelnemers aan de pilots vinden dat de robotstofzuiger tijd bespaart, gemiddeld wordt de tijdsbesparing op 10 minuten tot een half uur geschat. De robotstofzuiger verlicht het werk volgens bijna de helft van de hulpverleners.

De robotstofzuiger is doelmatig in alle woningen, mits deze niet te vol staan met meubels, want dan botst de robotstofzuiger er te vaak tegen aan of kan ergens niet tussendoor waardoor hij daar niet kan zuigen.

De wijze waarop robotstofzuigers effectief ingezet kunnen worden

Tijdsbesparend als de cliënt hem tussen de hulpmomenten gebruikt en de hulpverlener met de gewone stofzuiger alleen plekken zuigt waar de robotstofzuiger niet kan komen. De robotstofzuiger is ook effectief bij cliënten die 1x per 2 weken Hbh krijgen en de robotstofzuiger tussendoor zelf inzetten. Cliënten en hulpverleners zijn tevreden over de schoonmaakresultaten, het is makkelijk dat hij onder een aantal meubels zuigt. Vooral cliënten met longaandoeningen zijn blij met een robotstofzuiger, omdat ze zelf met weinig inspanning de woning tussendoor stofvrij kunnen houden. Maar ook de meeste rolstoelcliënten, die vaak een ruime woning hebben en cliënten met huisdieren hebben er baat bij. Voor cliënten met een geheugenprobleem die de robotstofzuiger zelf gebruiken heeft de robotstofzuiger geen toegevoegde waarde voor Hbh.

Gebruiksvriendelijkheid

De gebruiksvriendelijkheid van robotstofzuigers is hoog, hij is makkelijk te bedienen en terug te zetten op het oplaadstation, als iemand 3 a 4 kilo kan tillen, of met de afstandsbediening overweg kan of met zijn voet de robotstofzuiger voorzichtig in de juiste richting kan duwen. Het valgevaar is te minimaliseren door niet in dezelfde ruimte als de zuigende robotstofzuiger te verblijven of door te zitten als hij aan staat.

Wie betaalt en organiseert de inzet van robotstofzuigers bij Hbh?

De reden dat robotstofzuigers nog niet ingezet worden in Amsterdam is dat een aantal aanbieders, de gemeente en cliëntenbelangenorganisaties er onvoldoende mee bekend zijn. Het gebruik ervan bij Hbh, hebben de meeste geïnterviewde aanbieders nog niet overwogen. Men denkt dat het nog jaren gaat duren voordat ze ingezet gaan worden en vraagt zich af wie het gaat betalen en wie het gaat organiseren.

De 4 pilots die voorafgaand aan de Amsterdamse pilot zijn gedaan, hebben geen vervolg gekregen. De reden die hiervoor wordt genoemd, is dat de kosten onvoldoende opwegen tegen de baten. Maar robotstofzuigers zijn inmiddels goedkoper geworden en worden steeds goedkoper. Tijdens de Rotterdamse pilot kostten ze ongeveer € 800,- . Uit de Amsterdamse pilot blijkt dat een robotstofzuiger van ongeveer €200,- volstaat.

De cliënten in de Amsterdamse pilot geven aan dat ze op een bestaansminimum zitten en maar een deel van de aanschafkosten van een robotstofzuiger kunnen betalen. Enkele geïnterviewde aanbieders opperen dat cliënten met een minimuminkomen een vergoeding kunnen krijgen vanuit de bijzondere bijstand (verschilt per regio)

Als aanbieders robotstofzuigers voor cliënten gaan aanschaffen dan zal de organisatie hiervan het grootste probleem vormen. Aanbieders zijn niet ingericht op het verstrekken en implementeren van hulpmiddelen, dit vereist opslagruimte, een logistieke dienst en een helpdesk. Het is de vraag of de Hbh-aanbieders dit kunnen en/of willen organiseren of dat ze dit uit kunnen besteden? Een andere mogelijkheid die enkele aanbieders opperen is dat de gemeente de robotstofzuigers betaalt en/of het organiseert.